

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-165/23-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Hamry nad Sázavou, příspěvková organizace
Sídlo	Hamry nad Sázavou 133, 591 01 Žďár nad Sázavou
E-mail	zs.hamryns@unet.cz
IČO	75 023 873
Identifikátor	600 130 649
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Švoma
Zřizovatel	Obec Hamry nad Sázavou
Místo inspekční činnosti	Hamry nad Sázavou č.p. 133 a č.p. 358 Žďár nad Sázavou
Inspekční činnost na místě	13., 27. a 28. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Hamry nad Sázavou, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny- výdejny.

K termínu inspekční činnosti se v mateřské škole ve dvou třídách vzdělávalo 43 dětí, v pěti ročnících základní školy se vzdělávalo 68 žáků. Ve školní družině bylo zapsáno ve dvou odděleních 27 účastníků vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy vychází ředitel z písemně stanovených koncepčních materiálů. Vytčené cíle jsou však obecné, bez návrhů způsobu jejich dosažení, časového vymezení a zaměřené pouze na část činností školy. Nelze tedy objektivně hodnotit jejich dosahování v rámci celku. Zřetelně dosahovaným cílem je příjemné a klidné klima při vzdělávání a podpora zdravého životního stylu. Zkvalitněním materiálního zázemí se podařilo naplnit některé strategické záměry směřující ke zvýšení kvality vzdělávání. Přístavbou budovy získala škola dvě nové učebny. To umožňuje např. dělení třídy spojeného 4. a 5. ročníku na hlavní předměty (český jazyk, matematiku, anglický jazyk), což zvyšuje kvalitu vzdělávacího procesu.

Předávání informací mezi učiteli je dostatečně zajištěno, a to hlavně osobním kontaktem, využíváno je výhod každodenního setkávání málo početného pedagogického sboru.

Pravidelný monitoring a vyhodnocování práce školy sice probíhá, avšak nesystematicky. V základní škole jsou využívány různé hodnotící nástroje. Absence analýzy a stanovení opatření však neposkytuje efektivní zpětnou vazbu vedení školy ani pedagogům. V mateřské škole hospitační činnost neprobíhá vůbec, vyučujícím není poskytována dostatečná zpětná vazba ke kvalitě jejich výuky. Vzájemné hospitace ani v jedné součásti neprobíhají, přesto dochází k podnětné každodenní vzájemné výměně informací mezi vyučujícími. Napříč celou organizací jsou vytvářeny podmínky, které zajišťují příjemné prostředí a vedou k celkové týmové spolupráci.

Další vzdělávání pedagogů vychází z aktuálních potřeb školy, v současné době se jedná o aktualizaci školního vzdělávacího programu základní školy (digitalizaci vzdělávání). Plánování ale nezahrnuje vzdělávání v oblasti školního poradenského pracoviště, což je nedostatek vzhledem k zjištěným nedostatkům v oblasti poskytování podpurných opatření. Mateřská škola cílené plánování dalšího vzdělávání postrádá. Pedagogové vzdělávací semináře sice absolvují, nicméně nerovnoměrným způsobem a bez vyhodnocení přínosnosti do praxe.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh předškolního vzdělávání se vyznačoval klidnou a přátelskou atmosférou. Vzdělávací nabídka byla ve třídách promyšlená v souladu se všemi složkami vzdělávacích cílů, námětově provázaná, plynule organizačně zvládnutá, dětem srozumitelná. Úprava výběru učiva byla plně přizpůsobena potřebám dětí, dařila se individuálně odlišná práce, respektováno bylo vlastní tempo každého dítěte. Různými aktivitami byla v dětské komunitě podporována sounáležitost, vzájemný respekt a empatické chování.

Během vzdělávání byly většinou účelně využívány aktivizační a motivační metody a formy práce s prakticky využitelnými poznatky z běžného života. Nabízené činnosti rozvíjely dětskou tvořivost a fantazii, podporovaly objeovávání a experimentování. Vytvoření

potřebného zájmu vedlo děti k aktivní spolupráci a soustředěnosti, žádné dítě nebylo pasivní. Úspěšně byla podněcována jejich vnitřní motivace k učení v návaznosti na připravené prostředí, pomůcky i materiál zajišťující pestrou vzdělávací nabídku. Kladené nároky byly diferencované a přiměřené věku a schopnostem. Zpravidla účelně byla rozvíjena individuální, skupinová i společná forma práce. Spontánní a řízené činnosti přirozeným způsobem prolínaly celým vzděláváním. Dětská hra byla tvořivá a díky úspěšné spolupráci se dařilo podporovat rozvoj divergentního myšlení (schopnost společně řešit problémy), rozhodovat se a respektovat názor druhého. Výrazná pozornost byla věnována pravidelné podpoře zdravého životního stylu např. v rámci tělovýchovných aktivit, zdravého stravování i péče o vlastní zdraví. Zpětná vazba byla poskytována dětem zpravidla bezprostředně, byl upevňován pocit jistoty a bezpečí. Využíváno bylo především pozitivní hodnocení v podobě pochvaly a povzbuzení nejen za úspěch, ale i za snahu. Pozornost byla věnována průběžnému zhodnocení přínosnosti jednotlivých činností, byly využívány vhodné příležitosti pro rozvoj schopnosti provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí.

Společným znakem výuky v základní škole byla příznivá atmosféra a vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky. Promyšlená výuka v jednotlivých vzdělávacích oblastech zpravidla směřovala k dosažení stanovených cílů. Při organizaci činností v hodinách byly účelně voleny formy a metody práce, jejich pestrý výběr podporoval aktivní zájem žáků. Sledované činnosti v hospitovaných hodinách většinou podporovaly rozvoj klíčových kompetencí, znalostí a dovedností žáků a vedly k rozvoji jednotlivých funkčních gramotností, které odpovídaly jejich individuálním schopnostem. Žáci zodpovědně plnili úkoly dle pokynů vyučujících, učili se pracovat s chybou a analyzovat její příčinu. Komunikovali mezi sebou na úrovni odpovídající dosaženému věku. Připravené úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Motivační prvky, didaktické hry, střídání různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chviliek udržovaly pozornost žáků. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti a v konkrétních případech poukazyvaly na souvislosti učiva s praktickým životem. Potřebnou názornost dostatečně zabezpečovalo vhodné využití různých didaktických pomůcek. Diferenciace vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve sledovaných hodinách výrazněji uplatněna, žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti. Ojedinele byl vytvořen dostatečný časový prostor pro závěrečné zhodnocení práce a shrnutí učiva. Sebehodnocení, důležité pro zvýšení podílu žáka na vlastním procesu učení, bylo do výuky zařazováno rozdílně. V některých hodinách nebylo sledováno vůbec, a naopak bylo možno vidět i velmi zdařilé formy.

Způsob práce asistenta pedagoga v hodině byl velmi efektivní pouze pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Vyučujícím se nedařilo asistenta pedagoga plně využít pro práci celé třídy.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře vytvářené dodržováním nastavených pravidel. Všichni účastníci měli dostatečný prostor pro spontánní hru, s možností volby řízených činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořený účelný systém pro sledování pokroků jednotlivých dětí. Na základě získaných informací jsou vyvozovány záměry pro další pedagogické působení a vedou k cílenému a efektivnímu rozvíjení osobnostních potencialit. Intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci a znalost rodinného zázemí podporuje atmosféru důvěry a umožňuje pružně reagovat na změny či aktuální potřeby dětí.

Podpora zdravého životního stylu s uplatněním v reálném životě výrazně podporuje rozvoj klíčových kompetencí dětí, zejména v oblasti biologické.

Kvalitní příprava dětí, které absolvují povinné předškolní vzdělávání, je realizována průběžně. Zařazování vhodných metod a forem práce, dodržování pravidel vzájemného soužití a důsledné vedení dětí k samostatnosti pozitivně ovlivňuje přípravu dětí na vyšší stupeň vzdělávání. Pozitivní vliv na předcházení školní neúspěšnosti je i vyhodnocování úspěšnosti dětí v dalším navazujícím vzdělávání.

Mateřská škola má vytvořenou vlastní strategii práce s dětmi s různou potřebou podpůrných opatření, kterou realizuje, naplňuje a hodnotí. Systematický přístup k dětem vyžadující zvláštní přístup, je uplatňován s pozitivními výsledky.

Vyhodnocování vzdělávacích výsledků žáků v základní škole probíhá standardními nástroji. Výsledky vzdělávání žáků vyučující průběžně sledují a vyhodnocují, zejména v rámci denního kontaktu. Na jednáních pedagogické rady probíhá sumární zhodnocení výsledků bez stanovování opatření k zjištěným nedostatkům. Realizováno je doučování. Není však nastavena strategie školní neúspěšnosti a školního poradenského pracoviště, což se negativně projevuje v hodnocení pokroku jednotlivých žáků. Rozdílně jsou využívána portfolia žáků a jejich realizace. Vzdělávací výsledky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola sleduje, nedostatečné je ale vyhodnocování účinnosti stanovených podpůrných opatření. Nedostatky se projeví také v kontrolním systému v této oblasti, konkrétně v nerealizaci individuálních vzdělávacích plánů.

K hodnocení dosažených vzdělávacích výsledků škola využila externí hodnocení, které splnilo funkci informační, ale bez analýzy a vyvození závěrů. V této oblasti se negativně projevuje absence metodického orgánu.

Příležitostně jsou realizovány preventivní aktivity. Aktuální výchovný problém je řešen ve spolupráci s poradenským pracovištěm (Centrum Žďár nad Sázavou). Škola nemá nastavena pravidla a postupy pro řešení rizikového chování dětí a žáků, což snižuje kvalitu systému prevence ve škole.

Závěry

Vývoj školy

- Škola si udržuje výbornou úroveň v oblasti sociálně příznivého prostředí a pracovní atmosféry.
- Došlo ke zlepšení vnitřních materiálních podmínek školy pro zkvalitnění výuky.
- Zlepšila se úroveň plánování a organizace činnosti v mateřské škole. Účinně jsou využívány vzdělávací metody a formy práce vedoucí k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení dětí.
- Částečný posun zaznamenalo další vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřské škole.

Silné stránky

- Dobré prosociální vztahy, týmová spolupráce, kolegiálnost a vzájemný respekt ovlivňují příjemné psychosociální prostředí školy.
- Esteticky podnětné prostředí dětí i žáky pozitivně inspiruje a vychovává.
- Podpora zdravého životního stylu dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V oblasti řízení je postrádána jasná a přehledná práce se zpětnou vazbou. Kontrolní a hospitační činnost je prováděna a vyhodnocována nesystematicky, stejně jako přijímání opatření ke zlepšení stavu a sledovanost jejich účinnosti.
- Neefektivní činnost školního poradenského pracoviště se negativně projevuje ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit řízení školy v oblasti koncepčních cílů školy, propojenosti a systematičnosti plánování a realizace rozvoje školy ve všech činnostech.
- Rovnoměrně podporovat odborný růst pedagogických pracovníků a kvalitu jejich výuky prostřednictvím cíleného dalšího vzdělávání a dostatečné hospitační činnosti.
- Zefektivnit činnost školního poradenského pracoviště, delegovat výkonné kompetence na další pracovníky, ověřovat poskytování podpůrných opatření ve výuce, podporu nadaných žáků a vyhodnocovat jejich přínos.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy, ze dne 31. 8. 2022, Plán rozvoje na další roky, ze dne 14. 9. 2022, Plán práce pro školní rok 2022/2023
2. Školní vzdělávací programy
3. Třídní knihy, školní rok 2022/2023
4. Záznamy z pedagogických rad do doby inspekční činnosti
5. Záznamy z hospitační činnosti do doby inspekční činnosti
6. Dokumentace dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření
7. Pedagogická diagnostika
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023, Přehled absolvovaných akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků do doby inspekční činnosti
9. Výroční zpráva, školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina,

Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.